

LITERATURA DOBY HUSITSKÉ

Periodizace

- I. Zřetel k „vnějším mezníkům“- událostem:
 - 1. od poč. 15. stol. do 20. let 15. stol.
 - 2. 20.- 30. léta 15. stol.
 - 3. od 40. let do konce 60. let 15. stol.
- II. Zřetel k literárnímu vývoji (J. Kolár):
 - 1. od r. 1415 do konce 30. let. 15. stol. (mezidruhový kontext)
 - 2. od 40. let do konce 80. let 15. stol.

Literatura doby husitské

I. Otázka adekvátního hodnocení literatury doby husitské

- Omezené časové období
- Omezený počet textů

- Proměna žánrového systému:
- Žánry, které nebyly rozvíjeny (dvorská lyrika, rytířský román, legenda, drama)
- Žánry, které byly použitelné, schopné podílet se na ideologickém zápasu (kázání, traktát, duchovní píseň, veršovaná mluvní poezie /dialogická i monologická/, kronika, relace)
- Nové žánry (manifest, vojenský řád, časová píseň)

Specifické rysy:

- Úzký kontakt s publikem
- Nové funkce: persvaze, apelativnost, agitace
- Tvorba latinská i česká
- Tvorba husitská i protihusitská
- Meziidruhový kontext (J. Kolár)
- Beletrizace historie a historizace beletrie

Jan Hus (1371-1415)

- Studium na pražské univerzitě:
- artistická, pak teologická fakulta (1400 knězem, 1404 přednáší na teol. fakultě)
- Vliv studia prací J. Viklefa (1324-1384)
- Husovo vnímání pravdy jako základní opory víry
- Vedle univerzity druhé pole působnosti – od r. 1402 kaple betlémská
- Vstup do politických bojů kolem univerzity (1408 – rektor)
- 1409 - Václav IV. vydává dekret kutnohorský

Nejznámější práce

- *Výklad Viery, Desatera a Páteře* (1412)
- *De sex erroribus* (O šesti bludiech) (1412)
- *Dcerka aneb O poznání cesty pravé ke spasení* (po 1412)
- *Knížky o svatokupectví* (1413)
- *De ecclesia* (O církvi) (1413)
- *Postila* (1413)

- Závěrečná fáze života – pobyt v Kostnici

Žánry a texty lit. doby husitské

- Traktát
- Mluvní /recitační/ básnictví:
 - básně Budyšínského rukopisu /20. léta 15. stol./ -
 - Žaloba Koruny české
 - Porok Koruny české
 - Hádání Prahy s Kutnou Horou
- Vavřinec z Březové: Píseň přeslavné Koruny české

- Píseň časová (Jistebnický kancionál, 20. léta 15. stol.)
- Píseň válečná
- Manifesty a listy
- Historická próza (Husitská kronika V. z Březové)
- Vojenské řády (Žižkův vojenský řád)

- Literatura strany protihusitské – analogická situace